

Gideon, Jepte, ug Samson

“Sa dihang ang Ginoo nagpatindog kanila ug mga maghuhukom, unya ang Ginoo nag-uban sa maghuhukom, ug nagluwas kanila gikan sa kamot sa ilang mga kaaway sa tanang mga adlaw sa maghuhukom.”

Maghuhukom 2:18

Sulod sa pipila ka siglo human sa kamatayon ni Josue walay tinong mga kahikayan sa gobyerno sa Israel. Ang rekord mao nga niining panahona ang tanan mibuhat sa daw “matarong sa iyang kaugalingong mga mata.” (Numeros 33:52-56; Hukom 21:25). Sa kadaghanang bahin ang kiling maoy ngadto sa pagkadili-matarong ug pagsimba sa bakak nga mga diyos. Ingon nga silot sa ilang dautang mga dalan, ang Dios mitugot sa mga Israelita nga daugdaugon sa ilang mga kaaway, nga wala nila bug-os papahawaa sa yuta sa Canaan ingon sa iyang gisugo. (Maghuhukom 2:13-15). “Bisan pa niana ang Ginoo nagpatindog ug mga maghuhukom, nga nagluwas kanila gikan sa kamot niadtong nangaagaw kanila.” (bersikulo 16). Niining artikulo, atong susihon ang kinabuhi sa tulo ka

matinumanong maghuhukom—si Gideon, Jepte, ug Samson.

Si Gideon mao ang ikalima nga maghuhukom sa Israel. Sa unang paghisgot siya giduaw sa usa ka manulonda samtang naggiok sa “trigo sa pug-anan sa bino, aron itago kini gikan sa mga Midianhon,” kinsa nagdaogdaog sa Israel sulod sa pito ka tuig. Ang anghel miingon kang Gideon, “Ang Ginoo nag-uban kanimo, ikaw nga gamhanang tawo sa kaisog.” (Maghuhukom 6:11, 12). Ang tubag ni Gideon sa manulonda dili kaayo madasigon. Lisud alang kaniya ang pagtan-aw kon sa unsang paagi, ubos sa mga kahimtang, maingon nga ang Ginoo nag-uban kaniya, o, sa pagkatinuod, uban ni bisan kinsa sa mga Israelita. Nangutana siya sa anghel, “Kon ang Ginoo nag-uban kanato, nganong nahitabo man kanato kining tanan? ug hain na man ang tanan niyang mga milagro nga gisulti kanato sa atong mga katigulangan, nga nag-ingon, “Dili ba gikuha man kita ni Jehova gikan sa Ehipto? bersikulo 13

Kini nga tubag wala magpasabot nga si Gideon nagduhaduha sa pagpahayag sa manulonda, apan lagmit kini maoy paagi lamang niya sa pagkuhag dugang impormasyon. Nangatarongan si Gideon nga kon ang Diyos mohimog mga milagro sa miagi aron luwason ang iyang katawhan, kinahanglang

makahimo siya pag-usab, ug gusto niya nga makasalig nga ingon niini ang mahitabo. Ang Ginoo mitubag kang Gideon pinaagi sa anghel: “Lakaw pinaagi niining imong kusog, ug luwason mo ang Israel gikan sa kamot sa mga Madianhon: wala ba ko ikaw gipadala?” Kini nga pasalig wala makapakombinsir kang Gideon, kay siya mitubag, “Unsaon ko pagluwas sa Israel? tan-awa, ang akong banay kabus sa Manases, ug ako mao ang labing ubos sa balay sa akong amahan.” bersikulo 14,15

Dinhi gipakita ni Gideon ang kinaiya nga pagpaubos nga naangkon sa tanan nga gigamit sa Ginoo sa iyang pag-alagad. Ang iyang pamilya kabus, ug dayag nga ang mga sirkumstansya ingon niana nga si Gideon gipabati nga siya walay bili sa pamilya, busa ang iyang katingala ug pagduha-duha sa diha nga ang Ginoo mipakita kaniya nga iyang gipili alang sa usa ka manluluwas sa iyang katawhan. Gipasalig sa Diyos kining mapainubsanong tawo, nga nag-ingon kaniya, “Sa pagkatinuod ako magauban kanimo, ug imong patyon ang mga Midianhon ingong usa ka tawo.” (Maghuhukom 6:16). Sa dihang gipasaligan sa Ginoo, “Sa pagkatinuod ako magauban kanimo,” bisan ang labing mapainubsanon ug labing huyang sa mga tawo mahimong maisug ug maisugon kon sila adunay hugot nga pagtuo diha kaniya, apan ang pagtuo ni

Gideon nagkinahanglan og pagpalig-on. Wala siya magduhaduha sa Ginoo, apan gusto niya nga makasiguro nga ang Dios sa Israel ang nakigsulti kaniya; Busa siya mitubag pag-usab, "Kon karon nakakaplag ako ug grasya sa imong mga mata, nan ipakita kanako ang usa ka ilhanan nga ikaw gayud ang nakigsulti kanako." bersikulo 17

Dayon gihangyo ni Gideon ang anghel sa Ginoo nga dili mobiya "hangtud nga ako moanha kanimo, ug magdala sa akong gasa, ug ibutang kini sa imong atubangan." Ang mensahero misaad nga magpabilin. "Si Gideon misulod, ug nag-andam ug usa ka nating kanding [usa ka nating kanding], ug mga tinapay nga walay lebadura sa usa ka epha nga harina: ang unod iyang gibutang sa usa ka bukag, ug iyang gisulod ang sabaw sa usa ka kolon, ug iyang gidala kini ngadto kaniya sa ilalum sa kahoy nga encina, ug gihalad kini." (bersikulo 18,19). Unya ang mensahero sa Diyos miingon kang Gideon: "Kuhaa ang unod ug ang mga tinapay nga walay lebadura, ug ibutang kini sa ibabaw niining bato, ug ibubo ang sabaw. Ug gibuhat niya kini. Unya ang manolonda ni Jehova mibutang sa tumoy sa sungkod nga diha sa iyang kamot, ug mihikap sa unod ug sa mga tinapay nga walay lebadura, ug dihay miulbo nga kalayo

gikan sa bato, ug miut-ut sa tinapay nga walay levadura. sa iyang panan-aw.” bersikulo 20,21

Ang anghel sa Ginoo nagpakita kang Gideon sa dagway sa tawo. Ang milagroso nga pagpadayag sa diosnon nga gahum ug ang kalit nga pagkahanaw sa langitnong mensahero nakapaamgo ni Gideon kang kinsa siya nakigsulti. Unya siya miingon, "Alaut, Oh Ginoong Jehova! bersikulo 22,23

Gilaglag ang Pagsimba kang Baal

Karon nga si Gideon nasiguro nga ang panalangin sa Ginoo anaa kaniya, andam na siya sa pagpadayon sa tahas sa pagpalingkawas sa mga Israelita gikan sa mga Midianhon. Usa ka kinahanglanon nga pagpangandam alang niini mao ang paglaglag sa pagsimba kang Baal sa yuta. Kini maoy usa ka mabug-at nga pagsulay kang Gideon, kay ang iyang kaugalingong amahan nagtukod ug usa ka halaran alang niining pagano nga pagsimba.

Ang anghel sa Ginoo miingon kaniya, “Kuhaa ang nati nga baka sa imong amahan, bisan ang ikaduhang torong baka nga pito ka tuig ang kagulangan, ug gub-a ang halaran ni Baal nga iya sa imong amahan, ug putla ang Ashera [sagrado nga mga kahoy nga gigamit sa pagsimba sa mga idolo] nga tupad niini: Ug pagtukod ug usa ka halaran alang

kang Jehova nga imong Dios sa ibabaw niining batoha, sa han-ay nga dapit, ug kuhaa ang ikaduhang torong baka, ug kuhaa ang ikaduhang torong baka. Maghuhukom 6:25,26

Gituman ni Gideon kini nga mga instruksiyon. Iyang gigamit ang tabang sa napulo sa iyang mga sulugoon “ug mibuhat sumala sa gisulti sa Ginoo ngadto kaniya.” Gituman niya ang mga instruksyon sa gabii tungod kay nahadlok siya sa reaksyon sa panimalay sa iyang amahan ug naghunahuna nga labing maayo nga makompleto ang aksyon sa dili pa nila kini madiskobrehan. Wala gintamay ni Gideon ang masingki nga reaksyon sang mga sumilimba ni Baal. Sa dihang nahibaloan sa “mga tawo sa siyudad” ang nahitabo ug nga si Gideon ang responsable, sila mihangyo nga siya mamatay. bersikulo 27-30

Ila kining gipangayo sa amahan ni Gideon, si Joas. Bisan pa niana, si Joas, bisan pa nga iyang gitukod ang halaran ni Baal ug ang kakahoyan nga gigun-ob sa iyang anak nga lalake, mitubag niadtong nangayo sa kinabuhi ni Gideon, "Mangaliyupo ba kamo alang kang Baal? Iuwason ba ninyo siya? Siya nga mangaliyupo alang kaniya, ipapatay siya samtang buntag pa: kon siya usa ka dios, pasagdi siya nga mangaliyupo alang sa iyang kaugalingon, tungod kay

ang usa mipukan sa iyang halaran." Maghuhukom 6:31

Dayag nga si Joas nakadayeg sa kamatuoran nga si Baal wala makapugong sa paglaglag sa iyang kaugalingong halaran. Sa maalamon nga paagi ang iyang mga simpatiya nagalihok ngadto kang Gideon, ug ang iyang pagsalig sa Dios sa Israel mitubo. "Nianang adlaw," si Joash nagtawag sa iyang anak nga "Jerubaal [Hebreohanon: pasagdi nga si Baal makiglalis], nga nagaingon, Paataki si Baal batok kaniya, tungod kay iyang gigun-ob ang iyang halaran." bersikulo 32

Usa ka Army Nagtipon

Usa ka hinanaling krisis naugmad. Ang talaan mao nga "unya ang tanang mga Madianhon ug ang mga Amalekanhon ug ang mga anak sa silangan nanagkatigum, ug nangadto sila, ug nanagpahaluna sa walog sa Jezreel. Apan ang Espiritu ni Jehova mikunsad kang Gideon." Siya mihuyop ug trumpeta, ug ang mga tawo sa panimalay sa iyang amahan nagtigom ngadto kaniya. Nagpadala usab siya ug mga mensahero "sa tibuok Manases; nga nagtigom usab sunod kaniya: ug nagpadala siya ug mga mensahero ngadto kang Aser, ug ngadto kang Zabulon, ug ngadto sa Neptali; ug sila mitungas sa

pagsugat kanila.” (bersikulo 33-35). Madasig nga nag-uswag ang mga butang, kag wala madugay nakita ni Gideon ang iya kaugalingon nga napalibutan sang isa ka hangaway nga handa sa pagsunod sa iya pagpanguna sa pagsalakay sa mga kaaway sang Israel. Alang sa usa nga giisip nga labing ubos diha sa balay sa iyang amahan, kini lagmit usa ka hilabihan ka bug-at nga kausaban sa mga panghitabo alang kang Gideon; ug dili ikatingala nga gibati niya ang panginahanglan sa dugang nga kasigurohan gikan sa Ginoo.

“Si Gideon miingon sa Dios, Kong ikaw magaluwas sa Israel pinaagi sa akong kamot, ingon sa imong giingon, Ania karon, ako magabutang ug usa ka balhibo sa carnero diha sa salog; ug kon ang tun-og anaa sa ibabaw sa balhibo lamang, ug kini uga sa ibabaw sa tibook nga yuta libut niini, nan ako makaila nga ikaw magaluwas sa Israel pinaagi sa akong kamot, sumala sa imong giingon.” (bersikulo 36,37). Ang Ginoo mapailubon kang Gideon ug mituman sa iyang hangyo. Pagkasunod buntag, sa dihang iyang gisusi ang balhibo sa karnero, kini nahumod pag-ayo, nga adunay sulod, ingon sa giingon sa rekord, “usa ka panaksan nga puno sa tubig,” samtang ang yuta sa palibot niini mala. Kini unta makapakombinsir kaayo, apan si Gideon wala gihapon matagbaw sa

hingpit. Aron masiguro nga doble, iyang gibaliktad ang mga kondisyon, nga naghangyo sa Ginoo sa ikaduhang pagsulay nga tugotan ang balhibo sa karnero nga magpabilin nga uga ug ang yamog mahulog sa palibot nga yuta.

Nakaamgo si Gideon nga daghan kaayo ang iyang gipangayo, ug siya miingon sa Dios, “Dili unta mosilaub ang imong kasuko batok kanako, ug ako mamulong niining makausa ra.” Sa makausa pa ang Ginoo mipasidungog sa hangyo ni Gideon, “kay kini uga sa ibabaw sa balhibo lamang, ug dihay yamog sa ibabaw sa tibuok yuta.” (bersikulo 39,40). Si Gideon, angayng hinumdoman, nagkinabuhi sa usa ka panahon sa kasaysayan sa Israel sa dihang ang nasod naanod ngadto sa idolatriya, ug sulod sa mga katuigan sila gidaugdaog sa ilang mga kaaway. Siya adunay gamay o wala sa paagi sa personal nga kasinatian o obserbasyon diin ang iyang hugot nga pagtuo sa Ginoo makasalig. Sama ni Moises human sa iyang kap-atan ka tuig sa Midian, si Gideon nagkinahanglan og kasiguroan sa lain-laing mga paagi nga siya gitawag sa pagluwas sa iyang katawhan.

Kini mao ang kakulang sa pagsalig sa kaugalingon nga nakapahimo sa Ginoo sa paggamit ni Gideon sa kahibulongan kaayo. Hinoon, adunay laing leksyon

nga gusto sa Ginoo nga iyang makat-unan, nga mao nga dili siya magsalig sa kalig-on sa mga numero. Gisultihan siya sa Dios nga ang kasundalohan nga iyang gitigom hilabihan ka daghan. “Ang katawohan nga uban kanimo daghan ra kaayo alang kanako aron sa pagtugyan sa mga Madianhon ngadto sa ilang mga kamot, tingali unya ang Israel magapasigarbo sa ilang kaugalingon batok kanako, nga magaingon, Ang akong kaugalingong kamot maoy nagluwas kanako.” Maghuhukom 7:2

Ang orihinal nga gidak-on sa boluntaryong kasundalohan nga nagbutang sa ilang kaugalingon sa pagbuot ni Gideon kay katloan ug duha ka libo. Ubos sa mga instruksyon sa Ginoo gisultihan niya ang iyang mga tawo nga bisan kinsa taliwala kanila nga nahadlok kinahanglan nga mobalik sa ilang mga panimalay. “Ug dihay namalik sa mga katawhan kaluhaan ug duha ka libo; ug dihay nahibilin nga napulo ka libo.” (bersikulo 3). Unya ang Ginoo miingon kang Gideon, ““Daghan pa kaayo ang mga tawo. Dad-a sila ngadto sa tubig, ug pakunhoran ko sila didto alang kanimo. Kon ako moingon, ‘Kini siya mouban kanimo,’ siya moadto; apan kon moingon ako, ‘Kini siya dili mouban kanimo,’ dili siya mouban.” bersikulo 4

Simple ra ang pagsulay. Ilain kadtong nagtilap sa tubig pinaagi sa ilang mga dila sama sa paglapdos sa iro gikan niadtong nagluhod aron moinom.” Tulo ka gatus lamang gikan sa napulo ka libo ang mitilap sa tubig, “nagbutang sa ilang kamot sa ilang mga baba,” ug sa ingon nakabantay nga maisugon samtang sila nag-inum niining tulo ka gatus mao ang naglangkob sa tibuok kasundalohan nga pagapangulohan ni Gideon batok sa mga bersikulo 5-7

Dugang Gipalig-on

Usa ka dako kaayong kasundalohan sa mga kaaway sa Israel nagkampo sa walog sa Jezreel. Walay duhaduha nga si Gideon nagkinahanglan ug dugang pasalig nga ang maong han-ay sa armadong kusog mapildi sa tulo ka gatus lamang ka tawo. “Nianang gabhiona” ang Ginoo misugo kang Gideon nga dad-on uban kaniya si Phura, ang iyang sulugoon, ngadto sa kampo sa mga Midianhon, “ug ikaw makadungog sa ilang isulti.” Gisultihan siya sa Ginoo nga ang iyang nadungog makahatag kaniyag kaisog alang sa pag-atake nga himoon unya. bersikulo 9-11

Kini nga pagduaw sa laray sa mga Midianhon gihimo sa gabii, ug wala mabantayi sa ilang mga magbalantay. “Miabot si Gideon sa dihang ang usa

ka tawo nagsulti sa iyang damgo ngadto sa iyang higala. Nagdamgo ako, nag-ingon siya. Usa ka lingin nga pan nga sebada ang nahulog ngadto sa kampo sa mga Midianhon, ug gibunalan ang tolda sa hilabihan nga kusog nga ang tolda nabali ug nalumpag. (bersikulo 13,14). Ang pagkadungog sa asoy niini nga damgo ug sa interpretasyon niini naghatag kang Gideon ug pasalig nga iyang gikinahanglan nga ang gamayng pundok sa tulo ka gatos nga gipili sa Diyos nga mahimong iyang kasundalohan makapildi gayod sa mga Midianhon. Mibalik siya sa iyang mga sundalo, ug siya miingon, "Tindog; kay ang Ginoo nagtugyan nganha sa imong kamot sa panon sa Madian." bersikulo 15

Ang tulo ka gatos ka sundalo ni Gideon wala hatagi ug hinagiban, apan karon gihatagan niya ang matag usa ug usa ka trumpeta, usa ka tibod nga yuta, ug usa ka lampara, o sulo, nga ibutang sa sulod sa tibod. Kaduhaduhaan nga ang bisan unsang ubang kasundalohan sa kasaysayan sa katawhan nasangkapan sa ingon. Bisan tuod ang rekord wala mag-ingon sa ingon, adunay gamay nga pagduhaduha nga ang paagi ni Gideon sa pagpakig-away ug plano sa pag-atake gimando sa Ginoo. Nagsangkap kanila sa ilang mga hinagiban, gibahin ni Gideon ang iyang kasundalohan ngadto sa tulo ka

grupo, nga nagpahimutang kanila sa mga kilid sa kabungtoran nga naglibot sa panon sa Midian nga nagkampo sa walog sa ubos. Si Gideon mipuli sa iyang dapit uban sa usa sa gagmay nga mga pundok. Maghuhukom 7:16

Gisugo niya ang tanan sa pagbuhat sa iyang gibuhat. Sa diha nga iyang huypon ang iyang trumpeta, sila magpatingog sa ila. Dungan nga ilang bungkagon ang mga pitsel, nga gigamit sa pagtago sa ilang mga sulo. Unya sila mosinggit, “Ang espada ni Jehova, ug ni Gideon.” (bersikulo 17,18). Ang Midianhon nga naghubad kaniadto sa damgo sa iyang isigkatawo miingon, “Kini walay lain kondili ang espada ni Gideon.” Lagmit daghan sa mga Midianhon ang nakadungog bahin niini nga damgo ug sa hubad niini; busa inigkadungog nila sa singgit sa tulo ka gatos, siguradong maghunahuna sila nga natuman na ang damgo.

Dayag nga mas daghan ang nalangkit sa estratehiya ni Gideon kay sa makita sa ibabaw. Bisag gamay ang iyang kasundalohan, iyang gipakatap sila sa paagi nga halos malibotan ang kampo sa mga Midianhon. Sa kasagaran ang mga kapitan lamang sa usa ka kasundalohan ang magpatingog ug mga trompeta ug magdalag mga sulo, ug kon ang mga Midianhon makadungog ug tulo ka gatos ka trompeta nga

gipalanog ug makakita ug tulo ka gatos ka nagkidlap-kidlap nga mga sulo nga naglibot kanila sa tanang kiliran siguradong maghatag ug impresyon nga sila giatake sa usa ka dako kaayong kasundalohan. Karon mahimo natong tawgon ang maong estratehiya ingong “psychological warfare.”

Samtang ang totolo ka gatus ang tanan mihuyop sa ilang mga trompeta, nagbuak sa ilang mga tibod, nagkupot sa ilang mga sulo, ug nagsinggit “sa espada ni Jehova, ug ni Gideon,” ang kahadlok ug kalisang mikaylap sa mga laray sa kaaway. “Gibutang sa Ginoo ang espada sa matag tawo batok sa iyang isigkatawo, bisan sa tibuok panon.” (bersikulo 19-22). Samtang nag-ataki ang mga Midianhon sa usag usa sila nangalagiw. Gigukod sa mga Israelinhon, sa kataposan gidakop ug gipatay ang ilang mga prinsipal ug mga hari. (Maghuhukom 7:23-25; 8:1-21). Ang kadaugan sa Israel hingpit.

Si Gideon maoy usa sa pinakaubos ug sa samang higayon labing maayong mga estadista sa Bibliya. Sa diha nga ang anghel sa Ginoo unang nakigsulti kaniya, siya mipasabut nga siya mao ang labing ubos sa balay sa iyang amahan, ug iyang gihuptan kini nga espiritu sa pagpaubos. Nabatian niya ang mga Midianhon nga naggamit sang ekspresyon, “Ang espada ni Gideon,” apang sang ginsugo niya ang iya

diutay nga hangaway nga gamiton ini subong singgit sa inaway, gindugang niya ang ngalan sang Dios, kag gin-una ini: “Ang espada ni Jehova, kag ni Gideon.”

Sa dihang nahuman na ang iyang mga kadaugan, “ang mga tawo sa Israel miingon kang Gideon, Maghari ka kanamo, ikaw, ug ang imong anak, ug ang anak usab sa imong anak: kay ikaw nagluwas kanamo gikan sa kamot sa Madian.” Apan dinhi na usab, ang pagkamapainubsanon ug hustong panglantaw ni Gideon gipakita. Gitubag niya kini nga hangyo, nga nag-ingon, “Dili ako magmando kanimo, ni ang akong anak nga lalaki magmando kanimo: ang Ginoo ang maghari kanimo.” (Maghuhukom 8:22, 23). Sa ingon niini usab kining matinud-anon nga maghuhukom sa Israel mitipig sa Ginoo sa atubangan sa iyang katawhan, nagpasiugda nga pinaagi lamang sa pagkamasulundon ngadto kaniya sila makapaabut nga magpabilin nga gawasnon ug mauswagon.

Ang mga resulta sa panig-ingnan ni Gideon ug matinumang pagkahuhukom milungtad lamang samtang siya buhi. “Sa diha nga si Gideon namatay, ... ang mga anak sa Israel mingbalik pag-usab, ug nakighilawas sunod sa mga Baalim, ug naghimo kang Baal-berith nga ilang dios. Ug ang mga anak sa

Israel wala mahinumdom kang Jehova nga ilang Dios, nga nagluwas kanila gikan sa mga kamot sa tanan nilang mga kaaway sa tanang dapit: Ni nagpakita sila ug kalolot sa balay ni Jerobaal, nga mao si Gideon, sumala sa tanang kaayo nga iyang gipakita sa Israel.” Maghuhukom 8:33-35

Si Jepte ug ang Iyang Anak nga Babaye

Human sa kamatayon ni Gideon ug sa pagkadautan sa iyang anak nga si Abimelech, usa ka serye sa mga maghuhukom ang gipatindog sa Ginoo aron sa pagdumala sa mga kalihokan sa Israel, apan gamay ra o walay kasayuran ang gihatag mahitungod kanila hangtud nga kita makaabut kang Jephte, usa ka anak nga lalaki ni Gilead. Si Jepte gipaila ingong usa ka gamhanang tawo sa kaisog, apan siya gisalikway sa iyang mga igsoong lalaki tungod kay siya anak sa usa ka “dumuloong babaye,” ug siya “mikalagiw gikan sa iyang mga igsoon, ug mipuyo sa yuta sa Tob.” Maghuhukom 11:1-3

Ang katakos ni Jepte ingong usa ka lider ug militarista dayag nga giila bisan niadtong naghunahuna sa ilang kaugalingon nga labaw sa katilingban. Sa dihang ang Israel gidaogdaog pagayo sa mga Ammonhanon, ang mga ansiyano nangita kang Jepte ug nangayo sa iyang tabang, nga

nagsaad kaniya sa pagpangulo sa nasod human niya mapildi ang mga Ammonhanon. Si Jepte nagpanuko nga midawat ug nagmadaogon, sama sa ubang mga heneral sa militar kaniadto sa dihang gipanalanginan sila sa Ginoo. bersikulo 4-32

Apan, ang ngalan ni Jephte prominente sa sagradong talaan dili tungod sa iyang kahanas sa militar, kondili tungod sa usa ka panaad nga iyang gihimo ngadto kang Jehova sa pagpaabut sa kadaugan nga ihatag kaniya pinaagi sa diosnong tabang. Ang panaad mao nga bisan unsa ang unang mogawas sa iyang balay sa iyang pagbalik gikan sa gubat ihalad ngadto sa Ginoo isip halad. bersikulo 30,31

Sa diha nga si Jephte mipauli gikan sa gubat, ang iyang anak nga babaye, ang bugtong anak, mao ang unang migula sa balay aron sa pagsugat kaniya. Ang asoy nag-ingon, "Nahitabo kini, sa diha nga siya nakakita kaniya, nga iyang gigisi ang iyang mga saput, ug miingon, "Alaut, akong anak nga babaye! Gilaglag mo ako sa hingpit! Gidala mo ang kadautan kanako! Kay nanaad ako kang Jehova, ug dili ko na kini mabawi." bersikulo 34,35

Taliwala sa mga halangdon sa Israel, ang paghimo sa usa ka panaad sa atubangan sa Ginoo usa ka seryoso kaayo nga butang. Si Solomon misulat nga

mas maayo nga dili manaad, kay sa manaad ug dili mobayad. (Ecclesiastes 5:4, 5). Si Jepte naghupot niini nga panglantaw; ug samtang ang iyang panaad napamatud-an nga labaw pa ka mahal kay sa iyang gipaabut, nga nakasulod sa ingon nga solemni nga obligasyon, siya wala makakita og paagi sa pag-usab niini. Ang iyang anak nga babaye wala magrebelde. Nasabtan niya ang kahimtang ug mihangyo lamang ug duha ka bulan diin, sumala sa giingon sa rekord, “Mahimo kong motungas ug molugsong sa kabukiran, ug magbakho sa akong pagkaulay, ako ug ang akong mga kauban.” Gihatag ni Jepte kini nga hangyo. Human sa duha ka bulan “siya mibalik sa iyang amahan, nga nagbuhat kaniya sumala sa iyang panaad nga iyang gisaad: ug siya wala makaila ug lalake.” Maghuhukom 11:36-39

Sa kadaghanan gituohan nga si Jepte aktuwal nga naghalad sa iyang anak nga babaye ingong halad, ingong usa ka toro o kanding nga ihalad. Sa pagkatinuod, ang kaswal nga pagbasa sa asoy sa Bibliya mopabor niini nga panglantaw. Apan, ang paghubad sa bersikulo 40 sa pipila ka hubad sa Bibliya daw naghatag ug lahi nga panghunahuna. Kini nagpatin-aw nga ang mga anak nga babaye sa Israel miadto kada tuig “sa pagpakigsulti sa anak nga

babaye ni Jepte, gikan sa Gilead, upat ka adlaw sa usa ka tuig.”

Kini, gipatin-aw sa bersikulo 39, nahimong “usa ka kostumbre sa Israel.” Ang anak nga babaye ni Jepte lagmit nagpabiling buhi, kay kon dili ang mga babaye sa Israel dili makapakigsulti kaniya kada tuig. Sa pagsusi pag-ayo sa rekord, dayag nga ang tinuod nga nahitabo mao nga ang babaye nagpabiling ulay sa tibuok niyang kinabuhi, nga, sa panglantaw sa mga Israelinhon, maoy usa ka dakong sakripisyo nga ipangayo sa amahan kaniya.

Kini nga panghunahuna makita gikan sa rekord. Sa dihang gipatin-aw ni Jepte ang iyang posisyon ngadto sa iyang anak nga babaye, ug siya nangayo ug duha ka bulan nga grasya, wala siya mangayo niining duha ka bulan aron sa pag-andam sa kamatayon, ingon sa gipatin-aw sa pipila ka komentarista, kondili aron sa pagbakho sa iyang pagkaulay. (Maghuhukom 11:37). Sa dihang siya mibalik, ug ang iyang amahan “nagbuhat kaniya sumala sa iyang panaad nga iyang gisaad,” gisaysay nga “wala siya makaila ug lalaki.” Si Jepte maoy usa nga gipangulohan sa “Espiritu sa Ginoo.” (bersikulo 29). Sa ingon, dili unta siya manaad sa paghalad sa iyang anak nga babaye ingong halad, kay gidili kini sa Moisesnong balaod. Deuteronomio 12:29-31

Human sa iyang kadaogan batok sa mga Ammonhanon, nakaplagan ni Jepte nga kinahanglang pahunongon ang pagrebelde sa Epraimnon sulod sa Israel. Ang ilang pagrebelde tungod sa kamatuoran nga ilang giangkong nga si Jepte wala mangayo sa ilang tabang sa pagsakop sa mga Ammonhanon. Ang ilang pangangkong dili tinuod, ug si Jepte malamposong mihunong sa ilang pagrebelde. Wala na sing iban pa nga narekord nahanungod sa kabuhi ni Jefe—lamang nga ang iya panag-on sang paggahom naglawig sing anom ka tuig, kag napatay sia. Maghuhukom 12:1-7

Samson nga Gamhanan

Human sa kamatayon ni Jepte daghan pang mga maghuhukom ang nag-alagad sa nasod sa Israel, apan sila gihisgotan lamang sa rekord. Ang sunod nga maghuhukom nga gihatagan ug prominente mao si Samson, ang anak nga lalaki ni Manoa. Siya gituboy aron mahimong maghuhukom tungod kay, sama sa nahitabo sa miaging mga okasyon, “ang mga anak sa Israel nagbuhat pag-usab ug dautan sa panan-aw ni Jehova.” Ingong silot, “gitugyan sila sa Ginoo ngadto sa kamot sa mga Filistehanon sulod sa kap-atan ka tuig.” Maghuhukom 13:1

Ang inahan ni Samson apuli, ug usa ka anghel mipakita ug mipahibalo kaniya nga siya makabaton ug usa ka anak nga lalaki. Si Manoa, ang iyang bana, wala diha sa dihang kini nahitabo, ug siya nag-ampo nga siya unta makakita usab niini nga bisita, kinsa wala pa mailhi ingong manulonda. Gitugotan kini nga hangyo, ug sa panahon sa pakighinabi sa manolonda, si Manoa naghalad ug usa ka nating kanding nga halad ibabaw sa usa ka bato, ug samtang kini nagdilaab ang manolonda mikayab gikan kanila diha sa siga. Dayon nahibal-an nila nga gibisitahan sila sa usa ka anghel, nga misilsil kanila sa dakong importansya sa Israel sa anak nga matawo kanila. Siya mahimong, ingon sa gipatin-aw sa manulonda, usa nga “mosugod sa pagluwas sa Israel gikan sa kamot sa mga Filistehanon.” bersikulo 2-24

Sa pagsunod sa mga instruksiyon sa Ginoo, sukad sa pagkamasuso wala kiskisan ang ulo ni Samson, kay ang iyang mga ginikanan gisugo nga siya mahimong usa ka tibuok kinabuhi nga Nazareo. Ubos sa mga termino sa Balaod sa mga Judio, ingon nga natala sa Numeros 6:1-21, ang usa ka Nazareo mao ang usa nga nahimulag gikan sa mga tawo ug naghalad lamang sa pag-alagad sa Ginoo, bisan alang sa usa ka limitado nga yugto sa panahon, o alang sa kinabuhi. Usa sa panggawas nga mga

kinaiya sa usa ka Nazareo mao ang iyang wala maputol nga buhok.

Si Samson nailhan tungod sa iyang dakong kusog. Apan, sa samang higayon, sumala sa mga sukdanan sa Bag-ong Tugon, ang iyang personal nga kinabuhi dili angayng daygon. Bisan pa niana, sa iyang kasingkasing dayag nga siya maunongon sa Diyos, mao nga diha sa Basahon sa Mga Hebreohanon siya ginganlan ingong usa sa karaang mga bayani sa pagtuo, sama usab kang Gideon ug Jepte, nga giisip kaniadto. Hebreohanon 11:32

Bisan tuod si Samson minyo, wala madugay nakahimamat siya ug “naghigugma sa usa ka babaye ... kansang ngalan mao si Delila.” (Maghuhukom 16:4). Human siya gipugos, gipadayag niya kang Delila nga ang sekreto sa iyang kusog anaa sa iyang buhok. (bersikulo 15-17). Dili kita magdahum gikan niini nga adunay usa ka misteryosong paagi diin ang kusog midagayday gikan sa iyang buhok ngadto sa iyang lawas. Ang hunahuna ingon og samtang gihuptan niya ang iyang buhok, ang simbolo sa debosyon ngadto sa Dios, gihatagan siya og gahum sa Ginoo aron matuman ang gamhanang mga buhat sa kusog nga natala mahitungod kaniya.

Pagkat-on sa sekreto bahin sa buhok ni Samson, gipahimuslan ni Delila ang higayon, samtang siya natulog, aron ipaputol kini sa usa ka lalaki. Tingali kini dili itugot sa Ginoo kon si Samson wala maglapas sa iyang mga saad sa pagpahinungod ngadto sa Dios sa iyang pagpakigbisug kang Delila. Uban sa iyang buhok nga nawala, ang Ginoo mikuha sa iyang suporta, ug ang mga Filistehanon midakop kang Samson, gilusok ang iyang mga mata, ug gibalhog siya sa bilanggoan. bersikulo 19-21

Tungod kay si Samson, uban sa kusog nga gihatag sa Ginoo, nagsamok sa mga Filistehanon sa dugay nga panahon, sila naghimaya sa kamatuoran nga sila karon nakontrolar na niya. Gisiguro nila nga dili siya makaikyag gikan kanila pinaagi sa paggapos kaniya sa mga talikala nga tumbaga. Aron sa pagsaulog niini nga kadaugan batok sa gamhanang Samson, ang mga ginoo sa mga Filistehanon nagtigum aron sa paghalad ug mga halad ngadto sa ilang dios, si Dagon. bersikulo 23,24

Kini nga panagtigum didto sa ilang pagano nga templo, ug kini usa ka dakung katiguman. “Ang balay napuno sa mga lalaki ug mga babaye; ug ang tanang mga ginoo sa mga Filistehanon atua didto; ug diha sa atop mga tulo ka libo ka mga lalake ug mga babaye, nga nanagtan-aw samtang si Samson

naglingaw-lingaw.” (bersikulo 25-27). Pagkadakong kaulawan alang sa gamhanang Samson!

Nausab dayon ang kahimtang. Ang pagtuo ni Samson nakaluwas. Ang iyang buhok misugod na sa pagtubo pag-usab, ug siya mihangyo sa Ginoo sa pagtabang kaniya sa makausa pa, aron siya makapanimalos sa iyang kaugalingon batok sa mga Filistehanon. Ang asoy sa misunod nahibaloan pagayo. Nagsandig sa iyang kaugalingon taliwala sa duha sa mga haligi nga nagsapnay sa atop sa tinukod, iyang gitukmod sila, “ug ang balay natumpag sa ibabaw sa mga ginoo, ug sa ibabaw sa tibook katawohan nga diha sa sulod. bersikulo 22,28-30

Dinhi pag-usab kinahanglan natong hunahunaon nga ang kusog nga gihatag sa Ginoo mao ang nagpukan sa templo sa mga Filistehanon. Ang tanang pagpahimulos sa kusog sa bahin ni Samson maoy sama ka daghang milagro sama sa pagkaguba sa mga paril sa Jerico o sa pagkabahin sa Pulang Dagat. Kon nganong gipili sa Ginoo nga ipakita ang iyang kusog pinaagi sa usa ka tawo, tingali wala kita mahibalo, gawas nga makatabang kini sa pag-ilustrar nga ang atong Diyos dili gayod limitado sa mga paagi nga iyang magamit sa pagtuman sa iyang mga katuyoan.

Umaabot nga mga Maghuhukom

Si Kristo ug ang iyang matinumanong mga sumusunod sa karon nga panahon mao ang mga maghuhukom nianang umaabot nga panahon sa paghukom. (Binuhatan 17:31; 1 Corinto 6:2). Maingon nga ang Israel nailalom sa pagkaulipon sa iyang mga kaaway tungod sa pagsupak sa balaang balaod, ang tibuok kalibotan naulipon na karon sa sala ug kamatayon—mga Hudiyo ug mga Hentil. Apang, sa gintalana nga tion sang Dios bangonon niya ining mga hukom nga ginhanda sing abanse para sa sining daku nga responsibilidad, kag paagi sa ila ang tanan nga handa kag matinumanon sang katawhan maluwas gikan sa kamatayon. Usa kini ka mahimayaong palaaboton!